A°. 1836. N°. 133.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 3 November.

FRANKFORT, den 31sten October.

Berigten uit Napels, van den 15den dezer, melden het volgende: De vrees voor de cholera is hier zeer verminderd, doch zij blijft nog altijd, inzonderheid in de hoogere kringen, het onderwerp der gesprekken. Ieder weet een beproefd middel tegen de besmetting aan zijne vrienden aan te bevelen, en elken dag worden de artsenijmiddelen verwisseld. Op de beurs vindt men de welriekende voorwerpen van alle werelddeelen vereenigd, en in plaats van zaken te doen, verhaalt ieder, wat hij dien dag al waars en onwaars gehoord heeft. In plaats van de gemoederen te bedaren, schijnt het gezondheidsbestuur te Napels het er veeleer op toe te leggen, om den angst van het publiek te vermeerderen. Zoo heeft zij verscheiden geneesheeren benoemd, die uitsluitend slechts cholera-zieken mogen bezoeken, en te dien einde, in een bijzonder daartoe bestemd huis, van de wereld afgesloten wonen moeten. Worden zij ergens geroepen, hetwelk tot dus verre echter nog slechts tweemaal het geval was (zonder noodzakelijkheid evenwel nog) zoo staat er een bijzonder, geheel afgesloten rijtuig gereed, om hen, omringd van gendarmen, die alles uit den weg jagen, naar het huis van den zieke te brengen. De geneesheer, behoorlijk berookt en in azijn gebaad, een stuk kamfer in den mond, in eenen langen zwarten waslinnen mantel gewikkeld, in de kap waarvan openingen met glazen aangebragt zijn, begeeft zich tot aan de deur van den zieke, om denzelven op behoorlijken afstand met verrekijkers te beschouwen en te genezen. Dan deze spookachtige vertooningen zijn meer geschikt om eenen gezonden ziek, dan om eenen zieke gezond te maken. Bij de terugkeering van den geneesheer wordt dezelfde voorzigtigheid gebruikt, en op nieuw een azijnbad gebruikt en eene berooking gedaan. — De sterfte is te Napels tegenwoordig uiterst gering, hetwelk door velen als een voorbode van de cholera beschouwd wordt, maar veelmeer een gevolg van het fraaije weder, dat men er sedert maanden geniet, en misschien ook van de door vrees veroorzaakte matige levenswijze der ingezetenen zou kunnen zijn.

— Het *Diaro di Roma* behelst het volgende: Het aanwezen van zeer kleine gevleugelde insecten in het gevolg van de Aziatische Cholera was reeds door vele geneesheeren vermoed, doch tot dus verre nog door niemand bewezen geworden. Het heeft ook niet aan de zoodanigen ontbroken, die met aannemelijke redenen beweerden, dat onzigtbare of naauwelijks zigtbare levende wezens de aanleidende oorzaak dezer ziekte, gelijk mede van alle andere besmettingen zijn. Thans echter schijnt Dr. *Viale*, een der door de regering van Rome naar Ancona gezondene geneesheeren, een ijverig, verlicht man en uitstekend waarnemer, de zekerheid verworven te hebben, niet alleen van het aanwezen, maar ook van de gedaante en vele eigenschappen van zoodanig cholera-insect. Hij geeft daarvan berigt in onderscheidene brieven, die hij uit Ancona aan den professor der geneeskundige kliniek bij de universiteit van Rome, Dr. *de Mattheis*, geschreven heeft. Het ongewapend oog is dikwijls genoegzaam, om deze insecten te herkennen; maar om ze goed te zien en te onderzoeken is het mikroskoop noodig. De vlijtige waarnemer heeft het insect afgeteekend, en er gaat onder het publiek eene zoodanige teekening rond, waarbij een gevleugeld insect van eenen niet gewonen vorm wordt afgebeeld. Het schijnt tot de orde der twee-vleugelaars te behooren; doch men kent noch de soort noch den aard, weshalve men het, even als de daar mede gepaard gaande ziekte, voor uitheemsch en nieuw in onze streken zou kunnen houden. Wij weten voorts, dat de genoemde geneesheer over deze mijriaden van cholera-insecten een werk onderhanden heeft, hetwelk gewisselijk groote belangstelling verwekken zal, en welligt voor de geneeskunde en de menschheid niet zonder nut zal blijven.

— Berigten uit Munchen, van den 27sten October, melden, dat de cholera, welke zich aldaar sedert eenige weken geopenbaard heeft, in de laatste dagen geene aanmerkelijke voortgangen gemaakt heeft; doch zeer hevig is bij degenen, die er door aangetast worden.

ZWITSERLAND.

De *Constitutionnel Neuchatelois* van den 25sten October behelst het volgende: «Tijdingen uit Parijs, van goeder hand, melden, dat Frankrijk de bemiddeling van Engeland bepaaldelijk van de hand gewezen heeft. De heer *Guizot* schijnt zich daaromtrent zeer stellig uitgelaten te hebben. — Men gelooft ook, dat Frankrijk in opzigt tot de genoegdoening, die verlangd wordt, niet zeer begeerlijk zal zijn. De intrekking van het besluit in de zaak van *Conseil* en eenige woorden van leedwezen over de verongelijking van den heer *van Montebello* zouden ten grondslag eener schikking dienen kunnen. Wat den hertog van *Montebello* betreft, is het de ernstige wil des Konings, dat hij zijnen post behoude. De Conseil-Commissie is, zegt men, overtuigd dat zij bij den landdag geene meerderheid voor de handhaving van het Conseil-besluit kan verwerven, en schijnt derhalve een voorstel, hetwelk het midden tusschen onderwerping en wederstand houdt, besloten te hebben."

— De *Beobachter* schrijft uit Bern: « Een allezins treurig voorval heeft den 23sten October te Weingreis aan het Bielermeer plaats gehad. Twee geachte huisvaders, de eene van Biel, Dr. *Nieschang*, en de andere van Nidau, de advocaat *Ochsenbein*, geraakten onder een glas wijn in eene hevige staatkundige woordenwisseling, die tot persoonlijke beleedigingen oversloeg. In zijne gramschap greep Dr. *Nieschang* een mes en bragt daarmede den heer *Ochsenbein* eene zoodanige wond aan den hals toe, dat dezelve er waarschijnlijk niet aan op zal komen. Dr. *Nieschang* is in hechtenis genomen,

PARIJS, den 29sten October.

Het diplomatieke ligchaam heeft een bezoek bij den Koning der Belgen afgelegd, voor zijn vertrek. Men verzekert, dat de heer *van Pahlen*, ambassadeur van Rusland, er ook bij tegenwoordig was, hetwelk vroeger, bij dergelijke gelegenheid, het geval nog niet is geweest.

De ridder *van Mei*, Spaansch zaakgelastigde te Weenen, is te Parijs aangekomen. Hij is teruggeroepen omdat de Oostenrijksche zaakgelastigde Madrid verlaten heeft.

— De vice-admiraal *Roussin*, Fransch ambassadeur te Konstantinopel, is den 24sten October met zijn gevolg te Marseille aangekomen. Hij had Konstantinopel den 8sten dezer verlaten.

Ten opzigte van het geschil met Zwitserland blijft de aandacht gevestigd op de bemoeijingen van de commissie, welke de buitengewone Zwitsersche landdag benoemd heeft. Men beweert, dat Frankrijk zal tevreden zijn met eene verklaring van Zwitserland, dat hetzelve in overeenstemming met Frankrijk wenscht te blijven en van alle vijandige gezindheden verre verwijderd is.

— Een telegrafisch berigt uit Bayonne meldt, dat de Carlisten den 24sten Bilbao op drie punten ingesloten, en twee batterijen opgerigt hadden. Den 25sten heeft men eene sterke kanonade gehoord

Van de krijgsverrigtingen in het zuiden van Spanje weet men niets naders dan dat *Gomez* bij voortduring zijne vervolgers ontkomt en na Andalusie doorkruist te hebben, nu ook een bezoek in Estramadura is gaan afleggen.

EXMORRA, (*Friesland*) den 27sten October.

Heden voor den middag trof onze gemeente het volgende ongeluk. Sedert den nacht waaide er een sterke Z. W. Wind, die, in hevigheid toenemende, tegen 12 ure in het N. W uitschoot, en eene zoogenaamde Windhoos aanvoerde, door wier buitengewone kracht de Kerktoren van het muurwerk afgeligt en dus afgescheurd, met Klok en Balkwerk, op eenigen afstand van het Kerkgebouw ter neder geworpen werd. In die zelfde ramp deelde de Watermolen van den landman *Eerde Jans Feenstra*, die mede omver geworpen en vernield geworden is.

Gelukkig heeft er niemand ongeluk bij gehad, het welk te meer verwonderen moet, daar het voetpad over het Kerkhof leidt, en dagelijks door velen gebruikt wordt.

AMSTERDAM, den 1sten November.

Beurs van den 31 October.

De berigten, welke men heden uit Spanje ontvangen heeft, luiden zeer ongunstig voor de Christino's; geen der generaals der Koningin is in staat om de bende van *Gomez* te vernielen; hij doorkruist Andalusie, weet de Christino's te misleiden en trekt van stad tot stad, zonder tegenstand. Men heeft ook heden de belangrijke tijding ontvangen, dat de Carlisten eenen ernstigen aanval op Bilbao beproeven en bij de weinige kracht, welke de troepen der Koningin tot nu toe vertoond hebben, gelooft men algemeen, dat deze plaats spoedig vallen zal; alle deze tijdingen hebben echter op den koers der Spaansche schuldbrieven geenen invloed uitgeoefend, daar de speculatie-geest bijna geheel uitgedoofd is.

Fluctuatien der prijzen.

Holland. Aanvankelijk waren onze $2\frac{1}{2}$ pCt. in eene iets willigere houding, en werden $53\frac{1}{8}$ gedaan, doch de menigvuldige verkoopers voor Binnenlandsche Rekening deden den prijs tot $52\frac{15}{16}$ achteruitgaan, bij veel affaire. 5 pCt. $100\frac{3}{8}$ en $100\frac{1}{2}$ gedaan. Van Kansbiljetten werd iets à $22\frac{1}{16}$ *f* en later à 22 *f* gedaan. In Sijndikaat omtrent geen handel. Enkele stukken $4\frac{1}{2}$ pCt. zijn à 95 en $3\frac{1}{2}$ pCt. à $76\frac{1}{4}$ afgegeven. Oude aandeelen Handelmaatschappij bleven geoffereerd, waren in loop der Beurs reeds tot $173\frac{1}{4}$ achteruitgegaan, doch op het eind $174\frac{1}{2}$ gebleven.

Spanje. Ardoins $16\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$ gesloten, bij eenigen omzet. Zonder coupons is iets à $18\frac{3}{4}$ verhandeld, groote stukken zijn à $16\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$ verhandeld. Passive $5\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$ bij geringe omzet.

Rusland. Oude Russen 103, $103\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; nieuwe $94\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{8}$ in enkele postjes afgegeven; roebels $64\frac{3}{8}$: certificaten 65 en $65\frac{1}{8}$ gedaan

Oostenrijk. Eenige weinige posten 5 pCt. à $98\frac{3}{4}$ gedaan; 5 pCt. Weener banco iets à 101 omgezet; nieuwe Weener aandeelen vonden à 681 *f* eenige koopers.

Beurs van den 2 November.

Men heeft heden uit Spanje geene nadere tijdingen; nopens Bilbao

is niets naders bekend; er liepen wel te Antwerpen geruchten dat deze plaats in handen van de Carlisten zoude zijn gevallen, doch schijnt dit nog te voorbarig te zijn.

Onze fondsen beurs werkeerde over het algemeen heden in eene lusteloze stemming; eensdeels ontbreekt het aan koopers en anderdeels worden nog al wat Binnenlandsche fondsen ter markt gebragt.

Fluctuatien der prijzen.

Holland. 2½ pCt. openden 52$\frac{15}{16}$, vielen allengskens tot 52$\frac{13}{16}$ en bleven op deze hoogte; 5 pCt. zijn à 100⅜ en ½ in kleine postjes gedaan; Kansbiljetten aanvankelijk à 22 verhandeld, later à 21⅞ afgegeven; van 4½ pCt. sijndicaat is iets à 95 en van 3½ pCt. à 75¾, ⅞ en 76 omgezet; oude aandeelen handelmaatschappij varieerden tusschen 174¾ en 172¾ en bleven 173¼, bij eenige affaire; nieuwe 103 gedaan.

Spanje. Ardoins, zonder coupons, aanvankelijk 18½; op het eind der beurs, door de menigvuldige kleine postjes welke ter markt kwamen, tot 18 pCt. gedaald en 18 à ¼ gebleven; groote stukken insgelijks à 18¼ en 18 verhandeld; Passive 5¼, 5⅜; Fransche uitgestelde 8¾, ⅝, ⅜, ¼ gebleven.

Rusland. Oude Russen, 103; nieuwe 103¼ afgegeven; Russen van 1831 en 1833, 94½, ⅝, ¾ gedaan; rbebels 64½.

Brazilie. 83¾ à ½; *Columbia* 17⅛ à 17 met verkoopers gebleven.

Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON vrouwe ANNA HELENA DE GREVE, geliefde echtgenoot van

OLDENBROEK,
den 30sten October 1836. Mr. J. G. LUIJKEN GLASHOST.

PROVINCIE GELDERLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 18den November des jaars 1836, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der Provincie *Gelderland*, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in de Provincie *Gelderland*, aan het lokaal van het Gouvernement, te *Arnhem*, worden aanbesteed:

De leverancie van MATERIALEN en den OPBOUW van eene ZAAL, tot Vergadering van Hun Edel Groot Achtbaren de Heeren Staten van *Gelderland*, met de FUNDERING, ARCHIEFKAMERS, VERLEGGING VAN DE BEEK, en al den aankleve van dien.

Deze aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Gouvernement der Provincie, te *Arnhem*, ter lezing leggen:

te *Arnhem*, bij de Weduwe PULSERS, *in het Koffijhuis*, en aldaar bij R. O. B. E. R. T, *in het Hotel der Nederlanden*, en bij J. S. KAMPS;
» *Nijmegen*, in den *Rotterdamschen Wagen*, en aldaar in het Veerhuis, bij F. VAN MEURS;
» *Lent*, bij de Weduwe CRYNEN, en aldaar bij KASTEIN, *in de Zwaan*;
» *Tiel*, bij ROESINK, *in den Gouden Leeuw*;
» *Z. Bommel*, bij WYERS, in het Koffijhuis;
» *Wageningen*, bij RUTGERS, *aan den Boom*;
» *Velp*, in *het Heeren Logement*;
» *Didam*, *in de Kroon*, bij BRINKHORST;
» *Doesburg*, in *het Heeren Logement*;
» *Zutphen*, in *den Hollandschen Tuin*;
» *Deventer*, in *het Wapen van Overijssel*;
» *Lochem*, in *het Zwijnshoofd*;
» *Doetinchem*, in *het Heeren Logement*;

Zullende vier dagen voor de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur FERRAND, en den Opzigter BEIJERINCK te *Arnhem*.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Gelderland,
VAN HEECKEREN VAN KELL.

---

† † § BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD ARNHEM zijn voornemens, op Dingsdag, den 6den December 1836, des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis van gemelde Stad, in het openbaar te veilen, en, naar genoegen kunnende gelden, op den 13den December daaraanvolgende, ter zelfder ure en plaats, finaal te verkoopen: de WONINGEN VAN DE VOORMALIGE COMMANDERIE VAN *St. JAN*, uitkomende in de *Ruiterstraat*, binnen deze Stad; Voorts het daaraan belendende en tot voorschreven Commanderie behoord hebbende Terrein.

De conditien tot dezen verkoop zullen acht dagen te voren op de stedelijke Secretarie kunnen gelezen worden.

Programma, betrekkelijk het ontwerp eener Kerk te Apeldoorn.

Ten gevolge eener daaromtrent gedane aanvraag, wordt van wege het Provinciale Gouvernement te *Arnhem* bekend gemaakt:

1o. Er is geene vergissing in de bij art. 4 van het programma uitgedrukte getallen van *12 à 1400 gewone opene zitplaatsen*. Door de in dat artikel gestelde woorden, *zonder de gallerijen*, bedoelt men, dat de 12 à 1400 gewone opene zitplaatsen moeten kommen op den *beganen grond*, en dat de ontwerper niet moet rekenen een gedeelte dezer 12 à 1400 zitplaatsen te vinden door het aanbrengen van *gallerijen*, *balcons of tribunes*. De *gangen* tot circulatie en toegang naar de zitplaatsen kunnen niet dienen tot plaatsing van een gedeelte der voorschreven 12 à 1400 *gewone* zitplaatsen.

2o. Aan het einde van art: 9 moet het woord *kunnen* bijgevoegd worden, en moet men dus lezen: *eene tafel kunnen uitgespaard worden*, des dat bij de bediening van het nachtmaal een zeker getal banken zullen opgeruimd worden, zoo als er voorbeelden bestaan van geheel met banken bezette kerken.

3o. Men acht, dat de Kerk niet zal behoeven onderheid te worden.

Arnhem, den 29sten October 1836.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Gelderland*,
Voor denzelven
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
BRANTSEN.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 19den November 1836, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van den Heer Directeur voor de zaken van den R. K. Eeredienst, door Pastoor en Kerkmeesteren der R. K. Gemeente van *Lent*, in bijzijn van den Ingenieur van 's Rijks Waterstaat, H. F. FYNJE, ten huize van den Kerkmeester J. DAAMS, worden aanbesteed:

Het opbouwen van eene nieuwe R. K. KERK, met de Leverantie van al de benoodigde MATERIALEN.

De aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het gedrukt Bestek, op hetwelk de bovengenoemde Aanbesteding zal plaats hebben, is te bekomen bij den Stads Boekdrukker C. A. VIEWEG te *Nijmegen*, en ligt ter lezing aan het Provinciale Gouvernement te *Arnhem*; te *Lent*, bij het R. K. Kerkbestuur; en voorts te *Lent*, bij J. DAAMS; te *Grave*, bij de Weduwe SCHOONENBERG; te *'s Hertogenbosch*, in den gouden Leeuw; te *Rotterdam*, in het Zwijnshoofd; te *Utrecht*, bij VERMEULEN, op het Vreeburg; te *Arnhem*, in het Hôtel des Pays-Bas; te *Nijmegen*, bij MEURS, aan de Gierbrug; te *Tiel* in den gouden Leeuw; en te *Gorinchem*, in het Rotterdamsche Veerhuis. Zullende *acht dagen* vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan door den Heer Pastoor, en voorts nadere informatien te bekomen zijn, zoo bij het Kerkbestuur voornoemd, als bij den Hoofd Ingenieur J. H. FERRAND te *Arnhem* en den Ingenieur H. F. FYNJE te *Nijmegen*.

---

† § † Op den 19den November aanstaande zal te *Leijden*, door § § den Heer Generaal-Majoor, Directeur der Militaire Ver- † kenningen, J. E. VAN GORKUM, bij inschrijving in het openbaar worden aanbesteed de LEVERING VAN VIJF EN VIJFTIG RIEMEN INLANDSCH PAPIER, Groot Oliphants Formaat.

Het bestek en de voorwaarden hiervan liggen op het Provinciale Gouvernement te *Arnhem* ter lezing.

TE HUUR:

Het LANDGOED *de Bokhorst*, bij *Spankeren*, tusschen *Zutphen* en *Arnhem*, op weinige minuten afstands van den Straatweg.

Het HUIS en KOETSHUIS zijn met 1e Mei, de TUINEN en WEIGRONDEN met den 22sten Februarij 1837, te aanvaarden. Brieven Franco aan het adres van den Rector W. H. VERSTEEG te *Doesborgh*.

Russisch Pelterij-Magazijn.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij steeds voorzien is van alle soorten van ECHTE PELTERIJEN, vervaardigd naar den laatsten smaak, zoowel voor Heeren als Dames. Wegens de vele aanvragen om gemaakte voorwerpen, voel ik mij verpligt, het geëerde Publiek te verwittigen, dat bij mij in het geheel niet te bekomen zijn, onechte geverwde Pelterij-Goederen, zoo als in verscheidene Manufaktuur Winkels worden verkocht, dewijl deze niet de minste waarde hebben, maar uit geverwde Konijnen-vellen, van vier ceuten het stuk, bestaan.

D. JACOBOWICZ,
Bontwerker in de Rhijnstraat te Arnhem.

VERZAMELING VAN GENEALOGIEN.

De ondergeteekende door aankoop uit de nalatenschap van Wijlen den Heer Mr. J. SCHELTEMA eigenaar geworden van de hoogst belangrijke VERZAMELING VAN GENEALOGIEN door wijlen den Heer Mr. REINIER VAN HEEMSKERK Rz. meerendeels eigenhandig geschreven, en uit 500 Nederlansche geslachten bestaande, vleit zich vele familien eene dienst te bewijzen, door hen in de gelegenheid te stellen hun geslachtregister te kunnen bekomen, zijnde de naamlijst op VRACHTVRIJE aanvraag à 25 Cents bij hem verkrijgbaar gesteld.

Deze geheel eenige collectie is intusschen in *massa* uit de hand te koop, mits men zich voor 15 November e. k. aanmelde, na welken tijd, de stuksgewijze prijsregeling naar mate der aanvraag den belanghebbenden zal worden bekend gemaakt.

Utrecht den 1sten November 1836.

N. VAN DER MONDE.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.